Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НОВОМ САДУ
Бр. Гж 1. 316/18
Дана. 19.02.2018. године
Н о в и С а д

У ИМЕ НАРОДА

Апелациони суд у Новом Саду у већу судија Мире Тубин Чанак, председника већа, Наде Кнежевић Антић и Габриеле Миловановић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Александар Остојин, адвокат у Зрењанину, против тужених „ББ“, кога заступа Вељко Стаменковић, дипломирани правник запослен код туженог и „ВВ“**,** чији је пуномоћник Љубомир Петровић, дипл. правник запослен код туженог, ради исплате, одлучујући о жалби туженог „ББ“, против пресуде Основног суда у Зрењанину, посл.бр. П1.266/17 од 14.12.2017. године, на седници одржаној 19. фебруара 2018. године, донео је

П Р Е С У Д У

Делимично се преиначава решење о трошковима поступка садржано у пресуди Основног суда у Зрењанину пословни број П1.266/17 од 14. децембра 2017. године тако што се одбија захтев тужиоца за исплату затезне камате на досуђену накнаду трошкова поступка од дана пресуђења до дана извршности пресуде.

У осталом, одбија се жалба и првостепена пресуда, у преосталом усвајајућем делу, потврђује.

О б р а з л о ж е њ е

Првостепеном пресудом тужени „ББ“ је обавезан да тужиоцу за период од 06.05.2014. до 01.09.2015. године по основу накнаде трошкова за исхрану у току рада и накнаде трошкова за регрес за годишњи одмор исплати појединачне износе ближе означене у изреци првостепене пресуде, са затезном каматом од доспелости сваког појединачног месечног износа до исплате, као и да код надлежних фондова на наведене износе за тужиоца уплати доприносе за пензијско,инвалидско и здравствено осигурање, те да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 67.386,00 динара са затезном каматом од пресуђења до исплате, све у року од 8 дана под претњом извршења.

Одбијен је тужбени захтев да суд поред туженог „ББ“ солидарно обавеже и туженог „ВВ“ на исплату досуђених износа на име накнаде трошкова за исхрану у току рада и неисплаћене накнаде трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора за период од 06.05.2014. године до 01.09.2015. године, као и да за тужиоца уплати припадајуће доприносе за пензијско, инвалидско и здравствено осигурање.

Против усвајајућег дела наведене пресуде тужени „ББ“ је изјавио жалбу побијајући је из свих разлога прописаних одредбом члана 373. став 1. ЗПП-а.

Испитујући побијану пресуду у складу са одредбом члана 386. ЗПП у границама разлога наведених у жалби, пазећи по службеној дужности на битне повреде парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1 до 3, 5, 7. и 9. ЗПП, овај суд налази да је на потпуно и правилно утврђено чињенично стање првостепени суд правилно применио материјално право, сем у делу одлуке о трошковима поступка у ком делу је првостепена пресуда делимично преиначена.

Према утврђењу првостепеног суда тужилац је у периоду од ... године до ... године био запослени код туженог „ББ“ на пословима маневристе, а од ... године код туженог „ВВ“ на пословима руковаоца маневра.

Дана 11.05.2015. године Скупштина „ББ“ је донела Одлуку о статусној промени „ББ“ о издвајању уз оснивање нових акционарских друштава и то: „ВВ“, „ГГ“ и „ДД“.

Суд даље утврђује садржину Плана статусне промене на шта се упућује ради избегавања непотребног понављања.

Одредбом члана 2. Анекса Колективног уговора „ББ“ („Сл. Гласник РС“ бр. 4/2006) измењен је члан 57. КУ („Сл. Гласник РС“ бр. 84/04 и 108/04) и према истој измени запослени има право на зараду која се састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, примања за исхрану у току рада и примања за регрес за коришћење годишњег одмора.

Одредбом члана 5. став 1. истог анекса измењен је члан 61. КУ, те се вредност једног радног часа за обрачун и исплату зарада за период јануар – јун 2006. године утврђује у износу од 53,50 динара, док се према ставу 2. наведеног члана вредност радног часа за обрачун и исплату зарада за период јул – децембар 2006. године утврђује у износу од 56,00 динара, као и да у вредност једног радног часа из става 1 и 2 укључена је месечна вредност за исхрану у току рада и вредност 1/12 регреса за коришћење годишњег одмора, сведена на један радни час.

Колективним уговором за „ББ“ („Сл. Гласник ББ“ број 4/15, који је био у примени у погледу обрачуна зарада од 01.02.2015. године) одредбом члана 57. прописано је да се вредност једног радног часа за обрачун и исплату зарада утврђује у складу са законом и другим актима, а ставом 2. је предвиђено да је у вредност радног часа укључена месечна вредност накнаде за исхрану у току рада и вредност једне дванаестине регреса за коришћење годишњег одмора сведена на један радни час.

Приликом обрачуна зарада тужиоцу тужени „ББ“ није исказивао новчани износ накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора.

У периоду од 06.05.2014. године до 01.09.2015. године тужени „ББ“ није запосленима, па ни тужиоцу обезбеђивао исхрану у току рада нити им је исплаћивао накнаду за исхрану у току рада. Такође, тужени тужиоцу није исплатио ни накнаду за регрес за коришћење годишњег одмора.

На основу налаза вештака утврђена је висина неисплаћене накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора за спорни периоду. Висина накнаде трошкова за исхрану у току рада за период од 06.05.2014. године до 01.09.2015.

године износи укупно 99.023,85 динара, док накнада трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора за исти период износи укупно 59.354,88 динара.

Полазећи од овако потпуно и правилно утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је правилно применио материјално право када је тужбени захтев тужиоца усвојио у односу на туженог „ББ“.

Одредбом члана 104. став 1. Закона о раду („Сл. Гласник РС“ број 24/05 … 75/14) је прописано да запослени има право на одговарајућу зараду која се утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду. Према одредби члана 105. став 1. истог закона, зарада из члана 104. став 1. састоји се из зараде за обављени рад и време проведено на раду, зараде по основу доприноса запосленог, пословном успеху послодавца, награде и бонуси и других примања по основу радног односа у складу са општим актом и уговором о раду, а у ставу 3. је прописано да се под зарадом у смислу става 1. сматрају и сва примања из радног односа, осим накнаде трошкова запосленог у вези са радом из члана 118. тачка 1–4. и других примања из члана 119, члана 120. тачка 1. овог закона и члана 158.

Одредбом члана 118. тачка 5. и 6. Закона о раду прописано је да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду, и то за исхрану у току рада, ако послодавац ово право није обезбедио на други начин и за регрес за коришћење годишњег одмора.

Наведеним одредбама закона је несумњиво утврђено право запослених на накнаду трошкова исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, што значи да је послодавац у обавези да их исплати. Конкретизација тих права у смислу висине и начина исплате код тужених није била извршена. Одредбом члана 5. став 1. анекса КУ измењен је члан 61. КУ, те се вредност једног радног часа за обрачун и исплату зарада за период јануар – јун 2006. године утврђује у износу од 53,50 динара, док се према ставу 2. наведеног члана вредност радног часа за обрачун и исплату зарада за период јул – децембар 2006. године утврђује у износу од 56,00 динара, те је одређено да је у вредност једног радног часа из става 1. и 2. укључена месечна вредност за исхрану у току рада и вредност 1/12 регреса за коришћење годишњег одмора, сведена на један радни час. Каснијим анексима колективних уговора тужених је само мењана вредност радног часа. Из оваквог утврђења вредности радног часа не може се закључити који износ представља накнаду трошкова исхране и регреса.

Имајући у виду наведено, те тврдњу вештака да се не може утврдити да су тужени накнаду ових трошкова исплаћивали запосленима, па и тужиоцу, те чињеницу да је вештак утврдио да зараде запослених нису биле веће након што је извршена измена КУ, правилно првостепени суд налази да је право тужиоца на исплату наведених накнада само декларативно наведено у изменама КУ, јер тужени „ББ“(на коме је терет доказивања) није доказао да је вршио обрачун и исплату по том основу. Такође, правилан је закључак првостепеног суда да када би вредности ових трошкова биле урачунате у вредност радног часа, износ накнаде трошкова за исхрану и регреса би био директно сразмеран коефицијенту радног места, што би значило да када би била позната структура радног часа да би запослени са већим коефицијентом зараде остварио сразмерно већу накнаду трошкова за исхрану у току рада, као и накнаду за регрес, а познато је да вредност ових накнада треба да буде једнака за све запослене. Поред тога, правилно суд налази да би применом ових одредаба и запослени који није на раду, остварио накнаду ових трошкова.

На основу наведеног, произлази да је основан захтев тужиоца за исплату накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, те је првостепени суд правилно обавезао туженог „ББ“ на исплату спорних накнада.

Висина потраживања тужилаца по основу трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора утврђена је на основу налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке који је урађен на основу документације туженог која је пружена вештаку и расположивих доказа у спису, на које тужени „ББ“ није имао примедби. Сагласно наведеном паушално оспоравање налаза вештака у жалби туженог, а поготово висине потраживања утврђене тим налазом је без утицаја на другачије одлучивање у овој правној ствари.

Не могу се прихватити жалбени наводи туженог „ББ“ да је тужбу требало као неуредну одбацити јер нису достављени уговори о раду на које се тужилац у тужби позива, с обзиром да је тужилац у тужби предложио да се наведени уговори прибаве од стране тужених, као и из разлога што током поступка није оспорена чињеница да је тужилац био у радном односу код туженог „ББ“ у спорном периоду.

Жалбеним наводима се истиче да је тужба неблаговремена, да је поднета по протеку рока од 60 дана од дана сазнања за повреду права, те да је суд одлучио о неблаговременој тужби, чиме је починио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 3. ЗПП-а. Овакав жалбени навод се не може прихватити. Наиме, у конкретној ситуацији ради се о исплати новчаних потраживања из радног односа, у ком случају није предвиђен посебан рок за подношење тужбе.

Имајући у виду да је предмет тужбеног захтева накнада трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, ради се о радном спору, па је супротно жалбеним наводима туженог, основни суд стварно надлежан за поступање у овој правној ствари, те побијана пресуда није донета уз битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 4. ЗПП. Наиме, одредбом члана 22. став 3. Закона о уређењу судова је прописано да основни суд у првом степену суди, између осталог, у споровима о правима, обавезама и одговорностима из радног односа, па се супротни жалбени наводи туженог не могу прихватити. Надаље, Основни суд у Зрењанину је био и месно надлежан суд за вођење овог спора, сагласно одредби чл. 60. Закона о парничном поступку, с обзиром да је место рада тужиоца било у Зрењанину.

Одлука о трошковима поступка је донета у складу са одредбом члана 153. и 154. ЗПП-а у погледу утврђене висине накнаде трошкова који припадају тужиоцу. Међутим, дужник (парнична странка) пада у доцњу тек када одлука о трошковима парничног поступка постане правноснажна (било протеком рока за жалбу, уколико се странка није жалила, било доношењем правноснажне одлуке по жалби) и када протекне рок за њено добровољно испуњење. Сагласно наведеном долазак дужника у доцњу подудара се са тренутком када одлука суда којом је обавезан да накнади парничне трошкове, постаје извршна. Како је у одредбом члана 277. ЗОО-а прописано да дужник који задоцни са испуњењем новчане обавезе дугује, поред главнице, и затезну камату по стопи утврђеној законом, то је овај суд одлуку о трошковима поступка преиначио у погледу тока затезне камате тако што је одбио захтев тужиоца за исплату затезне камате на досуђену накнаду трошкова поступка за период од доношења првостепене пресуде до њене извршности.

У складу са наведеним, те применом одредбе члана 390. и члана 401. тачка 2. и 3. ЗПП-а одлучено је као у изреци.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА
Мира Тубин Чанак с.р.
зто:

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НОВОМ САДУ

Гж1. 316/18

БЕЛЕШКА О ВЕЋАЊУ И ГЛАСАЊУ

Дана: 19.02.2018. године

Председник већа: Мира Тубин Чанак
Члан већа: Нада Кнежевић Антић
Члан већа: Габриела Миловановић
Судија известилац: Нада Кнежевић Антић
Судијски помоћник: Катарина Јованов
Записничар:

ОДЛУКА ЈЕ ДОНЕТА ЈЕДНОГЛАСНО

Записничар, Чланови већа, Председник већа

--- --- ---

